

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Stuprum

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

cenferur velle obligare per folam promulgationem Rom. Porro in materia imunitatis S. D. N. Urb. VIII. in Bulla Romana Pont. die 5. Jun. 1641. damnat praedicta, quae illi fiunt sub praetextu, quodd Bullae Pontificiae non fuerint publicatae, vel ufu receptae p. 6. t. 6. ref. 39.

Vnde Episcopi post notitiam publicationis Romanae cogere possunt subditos ad observantiam.

2. Episcopi ergo eo ipso, quodd lex aliqua publicata est Romae, cogere possunt subditos ad observantiam. Sylvius autem, qui in p. 2. q. 96. art. 4. qu. 11. concl. 3. contrariam sententiam probabilem admittit, consequenter asserit, Episcopos, si id illis Pontifex non praecipit, probabile esse, quodd non teneantur leges publicare, & observari curare: nisi fructum aliquem notabilem ex alicujus Bullae observatione sperarent. Si autem Pontifex significet, se velle, ut lex absque alia promulgatione ubique servetur, tunc teneri procurare observantiam, non tamen eam promulgare, nisi lex dirigatur ad ipsos. p. 6. t. 6. r. 38. Vide etiam V. Lex, n. 24.

Quid de legibus Tridentini ubi receptum non est?

3. Petes: quid dicendum de legibus Tridentini, ubi publicatum & receptum non est? Respondeo, ibi leges ejus poenales non ligat incolas, vel alienigenas commorantes. An nec extraneos transeuntes vel apostate euntes animo se exemptandi a dictis legibus, Vide V. Impedimenta, n. 23, & 24. Favorabiles vero, secundum aliquos, favere etiam in his locis; nam Zypeus in consul. can. lib. 4. cons. 1. de congr. spir. existimat, Episcopos dictorum locorum uti posse facultate ipsis tradita in sess. 24. c. 6. circa absolutiones & dispensationes in casibus papalibus occultis: & Duvalius de sum. Pont. p. 3. q. 7. restatur de praxi Episcoporum Galliae. Verum Sanchez & alii, quos citat & sequitur Barbosa de pot. Epif. p. 2. alleg. 39. n. 3. contrarium docent, & Garzias de benef. p. 7. c. 11. n. 2. 3. adducit pro hac sententia declarationem sacrae Congregationis Interpretum, p. 6. t. 8. r. 27.

S T U P R U M.

Stuprum.

1. Stuprum est puellae virginis repugnantis defloratio per fractionem claustrum virginalem. Nec prima fornicatio masculi est stuprum, nec defloratio puellae consentientis. Vide V. Circumstantia, n. 8. 9. & 24. f.

ratio puellae consentientis. Vide V. Circumstantia, n. 8. 9. & 24. f.

2. Ad stuprum consequitur in stupratore obligatio defloratam in uxorem accipiendi, vel eam pro suo statu decenter dotandi, non solum si vi aut dolo deflorata sit; dicunt DD. communiter cum Navarro c. 16. n. 16. sed etiam si importunis precibus & vehementibus blanditiis. Sed probabile est, teneri solum de vi & dolo; quia preces & blanditiae non minuant, sed augent potius voluntarium, nisi procedant a persona, cui puella reverentiam debeat. Nec obstat, quodd absque praecibus non consensisset: nam multa sponte fiunt per preces, quae sine illis minime fierent. Turrian. in 2. diff. 30. dub. 2. num. 15. p. 2. tract. 16. ref. 48.

Inducit obligationem nuptiarum, vel d' tis si accessit datus. Vis. Vehementes preces, &c.

3. Si autem intevenerit promissio matrimonii, tunc omnino tenetur ducere, etiam si promissio fuerit ficta: si tamen virgo fictionem ex ambiguitate, infirma ad casum constantiam, nimia exaggeratione, & c. non potuit comprehendere, nisi ipse sit longae nobilior, vel opulentior, & puella id sciverit, & secundum aliquos etiam si ignoraverit. Sanchez de matr. t. 1. lib. 1. disp. 10. & alii communiter p. 3. t. 6. r. 81. Solus Praepositus fictum promissorem excusat a nuptiis, in 3. part. q. 9. dub. 4. n. 46. quia promissio ficta non parit obligationem, & damnum illarum reparari potest per pecuniam. Sed non est recedendum a communi sententia. p. 5. tr. 14. re. 32.

Et si intervenisset promissio nuptiarum etiam ficta ad casum stuprator tenetur. Nisi esset longetior. Vel nobilior.

4. Verum tamen est, quodd quibus causis dissolvuntur sponsalia, dissolvitur etiam obligatio talis promissionis, manente solum obligatione compensationis pecunialis, quae etiam cessaret, si vir deprehendisset non virginem Sanchez ibid. ref. 81. cit. Et generaliter, ex quocunque capite contracta sit, cessat quotumque, si puella postea nuptiis aequae conditionis potitur, ita ut nihil detrimenti sustineat. (Less. lib. 2. c. 10. dub. 2. n. 11. contra Rebell.) aut remissionem faciat. Valerius v. Restitutio, diff. 11. n. 2. & si sponte consentit, nulla ipsi aut parentibus est restitutio facienda pro gravata dote, aut aliis damnis inde secutis. Sotus L. 4. q. 7. a. 1. ad 2. p. 2. t. 16. ref. 84. § Limitanda. Probabile

Vel accideret aliqua causa ex illis, quibus solvuntur sponsalia. In quo casu maneret obligatio dotandi. Quae etiam cessare potest multis de causis.

R r r r r b a b i l e

Summa Divina.

babile etiam est, non teneri ducere, sed solū Vide Sanc. & Less. *loc. cit.* p. 3. l. 6 r. 81 Quid agendum ab eo, qui voto Religionis astrictus virginem violaret sub vera proaissione conjugii. Vide V. *Ingressi Religionem*, n. 2.

S V B D I T V S.

SUBDITUS
tenetur obedi-
re

*Etiam in
dubio de po-
testate Præ-
lati,*

*In dubio de
honestate rei.
Præcepta*

2 Subditus tenetur obedire, etiam in dubio de potestate Prælati, secun- dum Sanch. *in sum.* l. 2. lib. 6 c. 3 n. 29 quia Prælati est in possessione jurisdictionis qua spoliari non debet per solum dubi- um. Contrarium tenet Vasquez, & pro- babiliter *in* 2. q. 19. n. 6 disp. 62. c. 6. *in fine.* Siverò adsint opiniones pro utraq; parte Vide V. *Opinio probabilis* n. 10 p. 4 r. 3 r. 8

2 Sanè non tenetur obedire in dubio, an impleta sit conditio, sub qua superior aliquid præcepit; quia præsumenda est non impleta Sanch. n. 16 Nec si de honestate rei præcepta, vel de excessu juris- dictionis dubitat etiam ipse Prælati, Palaus *l. 1. disp. 3 punct.* 13 n. 13. contra En- riquez *lib. 12 c. 6 n. 5 in gloss. l. 1.* Debet verò obedire, si ipse de honestate rei præ- cepta dubitaret, non dubitante Prælato ut ait Sanchez n. 3. contra Vasquez n. 51 Nisi tamen grave aliquod dānum in corpore, fama, aut rebus ubi, vel ter- tiæ personæ imminet: quia in dubiis favendum est reo, & subditus in tali ca- su esset in possessione, si non libertatis, saltem securitatis, seu iuris conservandi se, vel alterum à periculo. Nec in hoc, aut alio quocunque casu, quo obedire non tenetur, excommunicari potest: quia excommunicatio prærequirit cul- pam Sanchez n. 27. p. 4 r. 3. ref. 9.

3 Probabile est, subditum unius Prin- cipis, requirere, & obrinere posse pro- tectionem alterius proprio inconsulto. Sed probabilius non posse, nisi in certis casibus p. 3 r. 7. per totum.

An subditus unius diocesis possit li- gari censura à proprio Episcopo, dum absens est: Vide V. *Censura*, n. 7. an ab Episcopo alieno, Vide V. *Reus* n. 1.

S V R D V S.

1 Surdus omnino, computatur inter Surdus
personas miserabiles, & potest tanquam mi-
declinare forum Novarius *de lect.* 2 q. 8. *serabilis decli-*
n. 6. p. 5 r. 6 ref. 30 & liber est à mune-
ribus publicis, l. 1 C. *quis morbo se excu-*
sant. Secus si sit surdaster, aut tarde au-
diat, l. 2 § *minus audiens, de vac. mun.* Idem
n. 25. *l. 1. ref.* 33 Itaque surdus non potest
esse executor testamenti, Angelus V. *Ex-*
ecutor n. 2. *l. 1. r.* 28. Nec eligi in Prælatum
cap. constitutionem, de ver. sign. in 6. nec de
iure civili gerere publicum officium, ut
testatur Campanili rubr. 11 c. 17 nu. 37. *potest esse ex-*
ecutor testa-
menti. Aus-
num 13 quamvis tutius acturum, si huic
iuri renunciaret, cum facile decipi possit.
l. 1. r. 13 Potest nihilominus esse testis in
his, quæ cadunt in sensum non impe-
ditum Farinac. q. 60 *l. 1. ref.* 32 & si spon-
te veniat, nec à Notario, vel alio frau-
dulenter inducatur, possit de iure pu-
tat Richel. *de contr. disp.* 8. *thes.* 1 *l. 1. r.* 29.

2 Surdus non potest aliquid donare,
quod illi bene prohiberi à iure civili in
l. qui id quod, § Mutus, v. donare ff. de don-
tenet gloss. & Sanch. *de matr.* l. 1 n. 1 lib. 1
disp. 8 num. 12 quia facilè decipi potest &
zorius verò *to* 3 lib. 11 c. 3. *quest. ult.* hoc
procedere existimat, si surdus sit etiam
mutus, & Megalium *in* 2, 2 lib. 2 c. 39. 4 nu.
135 ait eos solum contractus surdo pro-
hiberi qui confici non possunt, nisi utro-
que loquente, & contractus verbà intel-
ligente; minimè verò eos, qui sine verbo
celebrantur, ut emere, vendere locare
conducere: immò posse etiam donare,
eo pacto, quo testari potest & donare
causa mortis, iuxta *l. discretus C. qui testam-*
fac. poss. Item posse hereditatem adire,
l. 1. ref. 12 Regulariter tamen non succe-
dit in feudo, nisi servitium feudi tale
sit, ait Spino *in spec. rest. glo. o. rubr.* n. 4. ut
à quolibet sanæ mentis præstari possit,
ut in majoricatu: si tamè per signa exte-
riora perfecte intelligit, ut ait Molina *l.*
da

*Et muneris
publica Non
potest esse ex-
ecutor testa-
menti. Aus-*
num 13
Prælati.
Potest ta-
men esse testis
Et fidelis
l. 1. r. 29

Item do-
nare. Et alio-
quos contra-
ctus efficere.